

Çocuk-Ergen Bağımlılığına Müdahale Çalışma Grubu

Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM) Müdürlüğüne bağlı olarak 2019 yılında kurulan Çocuk-Ergen Bağımlılığına Müdahale Çalışma Grubu YEDAM Modeli içerisinde kurulan ilk çalışma grupları arasındadır. Çalışma grubu, çocuk-ergen tedavi seçeneklerinin az olması, ilk kullanım yaşının düşük olması, tedaviye başvurma yaşı, dezavantajlı bir grup olması ve toplumsal bilinci de artırmak amaçlarıyla kurulmuştur. Çalışma grubunun danışmanlığı Doç. Dr. Ömer Kardaş tarafından yürütülmektedir.

Çocuk Ergen Bağımlılığına Müdahale Çalışma Grubunun hazırladığı materyaller arasında; Çocuk-Ergen Bağımlılığına Müdahale Rehberi, Çocuk Değişim Defteri, Ergen Değişim Defteri, Çocuk-Ergen Aile Değişim Defteri, Çocuk-Ergen Değişim Takvimi ve Değişim Notları, Bağımlılık nedir? Ergenlik nedir? Etkili İletişim, Değişimin Adımları Broşürleri Etkin İlaç Kullanımı Broşürleri (aile, birey, sık sorulan sorular) bulunmaktadır. Aynı zamanda grup tarafından belirli aralıklarla çocuk-ergen bağımlılığına müdahale eğitimi gerçekleştirilmektedir. Çalışma grubu tüm bu çalışmalar için ise ayda bir kez toplanmaktadır.

Ağustos 2026 Verileri

	Tütün	Alkol/Madde	Kumar/İnternet
Danışma Hattı'na gelen çağrı sayısı	510	1.074	1.338
İlk defa başvuran danışan sayısı	354	645	1.009
Takip edilen danışan sayısı	640	2.418	3.645

*Tablodaki sayılar, YEDAM tarafından kategorize edilen belirli başvuruları yansıtmaktadır.

Ağustos ayında 115 YEDAM Danışma Hattı'mıza gelen **22.851** çağrı, uzmanlarımız tarafından yanıtlandırıldı. Danışma Hattı kurulduğu günden bu yana toplamda **1.751.769** çağrı sayısına ulaşmıştır. Sabah 08.30 ile gece 00.00 arasında hizmet veren danışma hattımız; bağımlı kişilere, ailelerine ve bağımlılık hakkında bilgi sahibi olmak isteyen herkese destek vermektedir.

81 il ve KKTC'de toplam **105** Yeşilay
Danışmanlık Merkezimiz ile mücadelemizi
sürdürmeye devam ediyoruz.

Okul Zili Çalarken: Çocuk-Ergenlerde Bağımlılık Riskleri

Yeni eğitim-öğretim yılının başlaması, çocuk ve ergenler için yalnızca derslere dönüş anlamına gelmemektedir. Okulla birlikte günlük rutinler, akademik beklentiler, akran ilişkileri ve sosyal çevre de yeniden şekillenir. Okulların açılması doğrudan bir bağımlılık nedeni olmamakla birlikte, bu dönemde yaşanan akademik stres, kaygı, akran etkisi ve uyum güçlükleri bağımlılık açısından risk ve koruyucu faktörlerin yeniden değerlendirilmesini önemli hale getirmektedir.

Çocukluk ve ergenlik döneminde bağımlılık riskini tek bir nedene bağlamak mümkün değildir. Bireysel özelliklerin yanı sıra aile ilişkileri, arkadaş çevresi ve okul yaşantısı da bu süreçte önem taşır. Özellikle ergenlik döneminde arkadaş grubunun önemi artarken, gençler yeni davranış biçimleri geliştirebilir ve farklı deneyimler yaşayabilirler. Araştırmalar, ergenlerin arkadaş çevresinde madde kullanan kişilerin bulunmasının, kendilerinin de madde kullanma olasılığıyla ilişkili olduğunu göstermektedir. Bunun yanında akademik stresin problemli internet kullanımıyla ilişkili olabileceği; çocuğun kendisini okuluna ait hissetmesinin ve okulda destekleyici ilişkiler kurmasının ise çeşitli riskli davranışlara karşı koruyucu olabileceği bildirilmektedir.

Yeni eğitim döneminde ebeveynlerin yalnızca çocuklarının ders başarısını değil, günlük yaşamlarında meydana gelen belirgin değişiklikleri de takip etmeleri önemlidir. Uyku düzeninde değişiklikler, okuldan veya daha önce keyif aldığı etkinliklerden uzaklaşma, arkadaş çevresinde belirgin değişimler, internet veya oyun kullanımını kontrol etmekte güçlük, gizleme davranışları ve açıklanamayan para harcamaları dikkatle değerlendirilmelidir. Bununla birlikte, bu değişikliklerin tek başına bağımlılık anlamına gelmediği unutulmamalıdır. Davranışların ne kadar süredir devam ettiği ve çocuğun aile, okul ve sosyal yaşamını ne ölçüde etkilediği birlikte değerlendirilmelidir.

Ebeveynlerin çocuklarının yaşamına ilgili, destekleyici ve yargılamayan bir tutumla dahil olması bu süreçte önem taşır. Çocuğun arkadaşlarını tanımak, boş zamanlarını nasıl geçirdiğiyle ilgilenmek, yaşına uygun ve tutarlı sınırlar oluşturmak ve açık iletişimi desteklemek bağımlılıktan korunmaya katkı sağlayabilir. Burada amaç yalnızca çocuğu kontrol etmek değil, zorlandığında ebeveynine başvurabileceği güvenli bir ilişki kurabilmektir.

Unutulmamalıdır ki çocukları bağımlılıktan korumada en önemli adımlardan biri, kendilerini güvende, anlaşılmış ve desteklenmiş hissetmelerini sağlamaktır. Güçlü aile bağları, açık iletişim ve sağlıklı alışkanlıklar için atılan her adım, bağımlılıktan uzak ve sağlıklı bir geleceğin temelini oluşturur.

Ebrar SOYKAN
Klinik Psikolog

KAYNAKÇA

Chen, Z., Zeng, J., Liao, J., & Guo, C. (2025). The association between academic stress and problematic internet use among adolescents: A three-level meta-analysis. *Journal of Youth and Adolescence*, 54(7), 1779–1799. <https://doi.org/10.1007/s10964-025-02151-6> PubMed

Pinquart, M., & Reeg, A. (2025). Associations of parental monitoring and behavioral control with substance use in adolescents and emerging adults: A meta-analysis. *Substance Use & Misuse*, 60(10), 1497–1505. <https://doi.org/10.1080/10826084.2025.2505142> PubMed

Watts, L. L., Hamza, E. A., Bedewy, D. A., & Moustafa, A. A. (2024). A meta-analysis study on peer influence and adolescent substance use. *Current Psychology*, 43, 3866–3881. <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04944-z> Doi

Yu, Y., Yen, S. H. Y., Wang, D. B., Wu, A. M. S., Chen, J. H., Zhang, G., Du, M., Du, D., Du, M., & Lau, J. T. F. (2024). School climate and school identification as determinants of internet gaming disorder among Chinese adolescent internet gamers: Cross-sectional mediation study. *JMIR Serious Games*, 12, e50418. <https://doi.org/10.2196/50418>